

RECORDANT L'ESPIGA

Amb motiu de la distinció de l'Ajuntament de Lleida a l'Entitat GARBA-ESPIGA, fundadora de l'Escola Espiga, com a pionera que fou en la Transició Democràtica de l'ensenyament a Lleida, els pocs que quedem dels que en foren membres, hem cregut adient, mitjançant aquest modest escrit, recordar allò més significatiu dels seus orígens.

Perquè es va fer l'Escola ESPIGA?

Es va fer per millorar i catalanitzar l'ensenyament.

Com es va fer?

En plena dictadura, es va integrar al moviment barceloní de coordinació escolar "Rosa Sensat", per treballar amb els seus principis bàsics, que van esdevenir l'ideari de la nova escola.

ELS FUNDADORS

Maria Rúbies, Jaume Barrull i Jaume Magre, de l'àmbit educatiu, van fundar l'entitat GARBA-ESPIGA amb l'objecte de promoure l'escola Espiga; aviat s'hi van afegir el matrimoni Lluís Domenech i Carme Girbau (que van cedir gratuïtament els locals necessaris, els primers anys); Josep Segarra; el professor Josep Solans; la professora Maria Rosa Papiol i el seu marit Josep Ball; Antoni Sas i la mestra Júlia Grau; més endavant Antoni Avilés i Joaquim Rosselló; i, finalment, també els presidents de l'APA Xavier Olmo i Pau Garcia.

Comptant sempre, amb el suport de nombrosos i generosos col·laboradors.

LES DATES

L'octubre de 1967, l'Espiga obria portes amb dues aules de parvulari.

El 1973 s'integrava a l'Obra Escolar de la Caixa d'Estalvis Provincial de la Diputació de Barcelona, d'acord amb el seu assessor pedagògic, el mestre i Llicenciat en Filosofia i Lletres Ramon Fuster i Rabés (que en va respectar l'ideari, molt similar al de la pròpia Obra Escolar) i s'inaugurava l'edifici construït per la mateixa Caixa, segons projecte dels arquitectes Enric Mias i Navés, Antoni Sas i Llaurador i Josep Segarra i Balasch, inspirat en el concepte d'espais oberts, en coherència amb l'ideari de l'escola.

El 1983, ja en plena democràcia, l'entitat titular - la Caixa d'Estalvis - va cedir la propietat a l'Ajuntament de Lleida, essent Paer en Cap Antoni Siurana, i l'entitat Garba Espiga, la seva gestió a la Generalitat de Catalunya (i es va dissoldre). Així es va integrar a la xarxa pública catalana.

L'IDEARI

A l'Espiga l'educació **havia d'integrar** tots els vessants de la vida i de la persona. Estava **oberta** a tots **els nivells** i a la **diversitat**, sense discriminacions:

Ni econòmiques (aportacions segons les possibilitats familiars)

Ni intel·lectuals (no es feia selecció)
Ni religioses (l'escola era aconfessional: es treballaven els valors, es feia cultura religiosa)
Ni per les idees polítiques, ni per raons ètniques, culturals, etc.
I sempre amb respecte total dels uns als altres

Línia pedagògica: **Escola Activa**

L'infant és el centre del procés educatiu: cada un és diferent i es respecta la seva individualitat i el seu ritme de treball.
No ha de rebre les coses fetes, les ha de buscar ell amb el seu esforç i activitat.

Juntament amb la part instructiva, s'intentava estimular la creativitat en totes les seves expressions: es feia música i expressió corporal, així com excursions i sortides de tota mena (natura, museus, teatre ...).

Se seguia el **Mètode Montessori**. La metodologia de base montessoriana estava sempre oberta als nous corrents pedagògics.
També era fonamental el treball d'equip entre nens i mestres juntament amb la participació activa dels pares (això donava coherència al procés educatiu).

Aquesta manera de veure l'educació integradora i innovadora de totes les parts implicades, contrastava clarament amb el sistema educatiu usual d'aquella època.

QUÈ HA SIGNIFICAT L'ESCOLA ESPIGA?

Ha estat una escola de tots i per a tots.
És una de les escoles que més ha fet per al país, per la renovació i catalanització de l'ensenyament a Lleida.

Una escola arrelada a Catalunya, a la seva història, cultura i tradicions. Educa per a la llibertat i responsabilitat, tenint en compte que la llibertat comporta drets i deures.

El nostre llegat són els nois i noies de l'escola que avui formen part de la societat.

L'Escola Espiga no ha acabat; hi ha un col·lectiu de persones que amb entusiasme, amor i dedicació la mantenen viva i va endavant.

Nosaltres, que vam ser membres de Garba-Espiga, tenim la joia de veure que, aquella "ESPIGA", continua deixant les seves llavors perquè arrelin al servei de la nostra estimada Lleida.

Júlia, Maria Rosa i Josep

Lleida, maig de 2015

Josep Segarra Balasch
NIF 406035137

